

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

K ö k s t i d n i n g e n .

Ammons- och Hushålls-Tidning.

N:o 29.

Lördagen den 17 Juli

1852.

Kyrko-Tidningar.

6 Söndagen efter Trefaldighet

predika:

I Domkyrkan:

Ottesången: Comminister v. Past. Claësson.
Högmessan: Academie Docenten Mag. Skarstedt.
Aftonsången: v. Past. Olsson.

I Christinæ Kyrka:

Tyska Högmessan (kl. 9) vicar. Past. Prehn.
Svenska Högmessan (kl. 11) Bat. Pred. v. Past.
Landgren.

I Garnisons-Kyrkan:

Högmessan: Bat. Pred. v. Past. Kindberg.

I Fattighus-kyrkan:

v. Pastor Hallén.

I Hospitals-kyrkan:

v. Past. Mag. Landtbom.

Bok-Annonsér.

I morgon Söndagen den 18 Juli ntkommer från C. Petersens Lithografiska Inrättning och Boktryckeri

Illustrerad nyaste Söndagsmagasin,

VI årgången N:o 29.

INNEHÅLLANDE:

Jagten i Tyskland, med planch. — Indi-

anerlit, med 2 plancher. — Sourabaya. — Amalfi, med planch.

Å detta veckoblad, som hvarje Söndags morgon kl. 7 utgifves i stor quart om 8 trespaltiga sidor, kan prenumereras så väl å alla rikets Postkontor och Boklädor som hos utgifvaren med 4 R:dr B:co för hela året. Bladet tillsändes prenumeranterna kostnadsfritt.

Götheborg den 17 Juli 1852.

(138.)

Hos **C. F. ARWIDSSON** har i dag utkommit: **Sändebref** till Aftonbladet, Folkets Röst och Handels- och Sjöfarts-tidningen, 8 sk. b:ko.

Valda intressanta och lärorika Berättelser för Barn och Ungdom. Öfvers. af P. N. Rodin. 8 sk. b:ko. (134.)

Af **M:ll Lenormands** berömda Spåkort, med tryckt förklaring,

finnes ännu några exemplar att tillgå mot 32 sk. b:co. Requirenter i landsorten kunna få den kostnadsfritt med posten, då man vänder sig till utgifvaren

Götheborg d. 17 Juli 1852.

C. PETERSEN.

(139.)

Tillkännagifvande.

Undertecknad, Perukmakare, rekommenderar sig hos respektive allmänheten med ett större assortiment färdiga **Hårarbeten**, såsom: **Peruker, Tourer, Lockar, Flätor** och **Benor**, i åtskilliga färger.

F. J. BERG,
Drottninggatan N:o 113.
(128.)

Till Salu.

L. BENECKE försäljer till facila priser: Havanna & Pernambucco Socker, Jamaica Rom & Portviner, Krydder & Färgstoffter, Bly i tackor & rular, Tenn, Zink, Bom-Olja, med flera varor.
(132.)

Rökta Rhenstekar,
D:o Gåshalfvor,
Lübsk Metvurst,
Saltad Torneå-Lax, och
färskt **Herregårds-Smör** säljas
hos
HELANDER & WALLIN.

(135.)

Dubb. Bayerskt Öl,

som i godhet kan jemföras med härstädes kända tillverkningar, försäljes från undertecknads Bryggerier södra Burgården, från 1 Juli, till följande pris pr kontant:

Pr åhm rgs Rdr 30.
,, 12 helbut. ,, 2: 36.
,, 24 halfbut. ,, 3. —

Burgårds-öl:

Pr 12 helbut. rgs Rdr 2: 12.
,, 24 halfbut. ,, ,, 2: 24.

Gingerbeer:

Pr 24 krus rgs Rdr 2: 24.

Engelskt Öl och Dricka, på kärl eller buteljer, efter vanliga priser och vilkor. Kärl, buteljer och krus debiteras om de ej återlem-

nas efter gångbara priser. Beställningar emottagas uti herr J. C. Bressanders salubod och på Bryggeriet. Götheborg & Burgården i Juni 1852.

SV. A. SVENSSON.
(124.)

I KOMMISSION till SALU:

Ett parti Ekkärl, hel- och halfankare, till billigt pris; beställningar å större kärl emottagas af

A. NILSSON,
Drottninggatan.
(136.)

Möbel-Magasin.

Undertecknad, hvars Möbelmagasin är i f. d. Ostindiska Magasinshuset, rekommenderar sitt väl sorterade lager af alla sorter Möbler, så väl finare som simplare, till billiga priser. Requisitioner från Landsorten emottagas och expedieras med ackuratess och skyndsamhet.

F. O. MALMSJÖ.
(129.)

Smålands Prest-ost säljes i kommission, af **C. B. WEDBERG.**
(131.)

Utbjudes hyra.

För Besande.

I andra våningen af huset N:o 77 & 78 vid Kyrko- och Fredsgatorna, i närheten af Bloms Hotel, uthyres ett möbleradt större och gladt Rum med garderob, hvarjemte äfven uppässning kan erhållas. Mot billig hyra kan detta rum äfven erhållas för hela återstående tiden till den 1 Okt., vid efterfrågan på stället.

(126.)

Ett större Rum med kök och nödiga bekvämligheter uthyres till den 1 Okt., hos

C. ÅMAN.
(137.)

Nästa N:o utgifves Lördagen den 24 Juli.
Götheborg, C. Petersens Officin 1852.

Bitterstan.

Bitterstan.

Af Gustaf Schilling.

Benedikt, en fattig men wälförtjent Presticandidat, blef, straxt efter sjuåriga frigtets slut, anställd såsom Comminister i den sarske landstaden B. I goda tider födde den lilla tjensten sin man; men dåligare än de dåwarande kunde icke gifwas, och den sparpenning, hwilken han hade skaffat sig, såsom uppfostrare för sönerna till en werelhandlare i Leipzig, åtgick under den älskade moderns sjukdom och begrafning, hwars slut påskyndades af utståndna lidanden.

Den sköna aftonen lockade Comministern ut i skogen. Det fanns der, under tjocka buskar wid dammen, en fredlig plats, som den bekymrade flitigt besökte, och wille i dag göra till sin lilla studerkammare, ty han skulle om öfvermorgonen, sjerde söndagen efter Trinitatis, predika öfwer ewangeliumet:

"Waren derföre barmhertige, såsom eder fader barmhertig är!" etc.

Predikans hufwuddelar woro redan skrifna, och Benedikt påminnte sig dem, i det stora werldstemplets ofwannämnda lilla katekista, för att fullborda och inpregla dem i minnet. Arbetet hade upprört hans sinne; den gudeliga texten hade upplyst honom med rysning af andakt, och han kände, prisad ware Fadren, sitt embetes herrlighet, och inwigningens kraft, som gjorde honom stidlig att förkunna Guds ord på medlarens sätt, med enkelhet och wärdighet, med wälsignelse och framgång. Bittert blandade sig, dock känslan om tryckande armod, bristen på dagligt bröd, som han nyligen utan sofvel och under tårar hade njutit, i den saliga känslan och fördunklade des sifwerblick. Den lidande såg inte slut på eländet, såg sig i andanom duka under för detta, och förglömd och förgäten af den allt älskande, hwars barmhertig-

het han skulle bewisa och upphöja. — Då genombrot plötsligen solen åskmolnen, och upplyste himmel och jord; lifwets anda släktade balsamiskt på honom från lund och mark; lärforna upplögo jublande, och Benedikt framhwiskade, lifsom de, hwilka upplögo från jordstoftet: lofwad ware Herran, min själ!

Snapt hade Comministern tagit plats wid den stilla sfogsdammen, under det wänliga löstafet och genomgått ingången till sin predikan, då han förnam klagande jemmerrop, en gråtandes snystningar, och såg, genom en öppning på håden, en huld flicka knåböja i lunden wid dammen. Den dödsbleka syntes bedröfwad af själsångest, hon höjde de hopfnäpta händerna emot himmelen, och bad med jemmerfull, bruten stämma: "Om jag engång skall skiljas, så skilj dig ej från mig! Om jag skall lida döden, så träd du fram för mig! Då jag är mest bedröfwad, så ryck mig undan denna sorg, genom din ångest och din pina!"

Swarje ord af denna inwigda, skakande beswärjelse, som fordom flera tusende syndare och rättfärdiga uttalade i deras dödsbamp, trängde så mycket djupare i hans innersta, som förtwiflan gaf dem eftertryck. Han hämtade sig och framträdde. Då såg honom den olyckliga; hon skref högt till, hon sprang upp, hon sträfwade genom buskarne, åt dammens djup, och slog, då buskarnes tåthet emottod henne, med rådjurets snabbhet inåt skogen. Presten följde den bortilande, ty det syntes honom tydligt, att åsynen af honom, åtminstone för ögonblicket, hade förhindrat fullbordandet af ett själfmord, åt hwilket flickan, tillfölje af handling och åtbörder, syntes inwiga sig. Hon förswann bakom buskarne; blott den af tårar fuktade från henne fallna duken blef honom tilldels; och han wände tillbaka till staden sent om aftonen, efter att länge hafwa irrat omkring. Predikan hade blifwit olärd, och det försummade skul-

Bifterskan.

le om lördagen ersättas i biftstolen, hwarest den fattiga Comministern, ännu alltid nästan obefökt, måste dröja, då invånarne, med allt erkännande af hans företråde, icke kunde lemna de hittills begagnade själasörjarne. De smärtande bilden af den obefanta blandade sig i hans drömmar; han såg henne, än i strid med dammens böljor, än leende och stilla, glad af räddningen, tackande utsträcka armarne till honom, och synen omsväfvarde honom ännu, då han om morgonen instuderade sin predikan, och beröfwade honom den nödvändiga fatningen och uppmärksamheten.

Nu öppnades lätt biftstolens dörr, och en qvinnlig gestalt insmög sig och tog, under tydligt betryck, plats wid hans sida; han igenkände, wid första anblicken, gårdagens Dolorosa, och tackade Gud af hjertat, att hon ännu 'esde och hade wändt sig ifrån dödsstranden till lifwets fälla. Blickan anade icke, hwilken tjänst den walde biftfadren redan hade wifad henne, ty hon såg i går i sin förwiring blott en ung, skön, på sig störtande man, och blott fruktan för en sådan, dref den ensamna, flyddslösa, till pilsnabb flykt — en skänning, som hennes engel åstadkom, för att bortskrämma den förtwiflande från swärmodighetens djup och från den själsvalda dödens ingång, hvars bölja redan, wi på sitt offer, blänkte och forlade wid hennes fötter.

"Högwördige herre!" hwiskade den på smärta rika: "jag ber er att höra min bift och om tillåtelse att utgjuta mitt betryckta hjerta för eder. Den offentliga meningen förklarar er för en af Frälsarens ästa lärjungar, för en wänlig tröstare, för en ädel menniskowän; men jag är eländig, behöfwer en mennisko — ack! en englahand; förstjuten och tröstlös!" — Augusta log, under detta tal, lik wemodet wid grafwården; hon wille börja, men utbröt, genomträngd af prestens beswefande swar, i fäktiga gråt och åstadkom, liksom i

går, det innerligaste deltagande hos den lättörda mannen. Han talade med wälgörande wältalighet; hans ord flöto, liksom komna från himmelen, i det blödande hjertats sår; hon lyfnade på det upphöjda talet; hon hämtade andedräkten, bemannade sig, nämnde honom sitt namn och sin bopningsort, och hwiskade då, lutad till hans öra:

"För en sådan min Guds prest, har jag ingen hemlighet, och Han skall upplysa er att gifwa mig råd och dåd. Ack! allt lifwets goda har friget beröfwat mig . . . de dyra föräldrarne, wälståndet . . . det goda ryktet! Jag war from och ren. Det sista sälttåget förde en sårad, älskward officer i vårt hus. Han war dödligt sjuk, jag wårdade honom . . . han tillfrisknade . . . jag älskade honom, jag blef älskad och — glömdde mig. Hans tjänst aflägsnade honom plötsligen . . . han älskade mig troget, wi förlofwade oss, i affkedsstunden, tytt och stilla, inför Gud. Då föll han i den sista slagtingen och jag — blef moder! Min far hade frigsnöden redan tidigt, borttagit; min mor dog nu äfwen . . . Hon dog af grämelse! mindre öfwer dotterns felfteg, än öfwer den jemmer och det elände, som det förra hade dragit öfwer mitt hufwud. I detta fall gällde jag i hemorten för ett monster af moralisk godhet och oförwiltighet, nu blef jag så mycket bittrare bespottad, dömd, fördömd, och min sorg omätlig. Andiligen trädde döden till min bädd, och log lofwande mot den eländiga — men äfwen han gäckade henne endast och wände den långtande, som redan inbillade sig wara omsluten af honom, föraktande, ryggen. Jag tillfrisknade och uppblomstrade änyo, trots den i bröstet gnagande masken; jag repade mig, jag tog mitt älskade barn med mig och wägade låta det, efter brinnande bön i Guds namn, träwa under min fäktige faders stjussysters ögon, som här, såsom enka, barnlös, lefde i ett wälstånd, som sjelfwa friget ej kunde förstöra. Men jag träffade på ett

Bitterskan.

iskallt hjerta, som, förhårdadt af lyktan, smädade den wanryktade, bortwisade tiggeriskan, som sjelfwa ljufheten af mitt oskyldiga barn och des rörande leende endast ännu mer förbittrade. Jag skall lemna hennes hus, jag skall lemna staden, eller wänta mig, att såsom en landstryferska blifwa öfwerlernad åt domstolarne . . . Jag hör mig räknad till de mest låga, nedsjunkna warelser, och till och med det ofskuldsfulla barnet, mitt lifs sista ankare, skymfadt och förbannadt. Förgäfnets kastade jag mig i går till hennes fötter, omfattade jag den obeweckligas knän; jag beswor henne, i häftig själängest, om fördragshet och förbarmande och smög då, mer stormande än någonsin tillbakawisad, ut genom trädgården, att uppsöka stogsdammnen, och der för ewigt döfwa min sorg. Men då sprang plötsligen en man fram ur buskarne och jag undkom honom med nöd och träffade på min fiendtliga släktings godmodiga wårdarinna, som hade smugit sig efter mig, emedan hon fruktade det wärsta. Den gamla bragte mig, under wälgörande smektal, tillbaka till huset och till mitt barns bädd, som sof lft en engel, och som jag o gudaktiga, fattad af förtwislat, hade lemnat, för gänt, gifwit till pris åt den stoningslöfas hat. Nu är jag då, min andlige herre och wän! i den himmelska fadrens helgedom — för att botgöra wid den älskade medlarens fötter. Ack! han tänker icke på mitt lifs enda, warmt ångrade, hårdt umgälda seltsteg! Nej han tänker på mig, efter sin barmhertighet.

Snort derefter lemnade honom botgöretskan, wederqwickt och försonad. Benedikt sade wid skilsmåsan:

”Wänd nu tillbaka till er släktings boning; hon har, trots denna förwånande hårdhet, ända hitills wifad sig som en höghjertad, wälgörande fru och skall åtminstone till i dag en olycklig, då hon i morgon skall sira den heliga nattwarden. Är Gud med mig, så tör hon efter gudstjensten

blifwa af andra tankar, och lägga edert tillkommande öde på hjertat.”

Augustas fru fester war en slitig kyrkogångerska och satt öfwen denna gången i sin lilla wackra bönstol, midt emot predikstolen; men den arma synderiskan tog plats i skuggan af en pelare wid ingången. Benedikt beträdde predikstolen och öfwer honom kom kraften öfwanifrån. Den inwigda andan talade ut honom. Hwar och en lysnade med andagt. Matronan blygdes nu . . . hon grep efter sin lilla blomsterqwast . . . hon kastade ögonen hit och dit, såg de andras, allesammans, rigtade på Gudsmannen, såg, i sjelfwa de manliga ögonen, klara tårar och sig häfswande bröst, upptända af den intalande gudlige heten i hans läror, med sådana betäckta.

”Waren derföre barmhertige!” slöt talaren, återupprepande sin helige mästares ord.

”Dömen icke, så blifwen I icke dömda!”

”Förlåten, så warder eder förlåtet!”

”Ty med det mått, som I måten, skall och eder tillmätet warda. — Amen!”

På kyrkogården mötte fru den hemgående Commministern, tackade honom stormodigt och hwisfjade, nästan utan anda, i synbar rörelse: ”En straffpredikan alltså! för min skull!”

”Ingalunda, fru Senatorska,” swarade han: ”jag blott förkunnade, i kraft af mitt embete, rent och klart Herrans wilja.”

”Att det ångestibarnet swärtade mig, är klart. Ack, skall man hafwa undseende med synderiskan?”

”Om Gud har straffat,” återtog han, ”så tillhör det of syndiga att förbindasären, hwilka hans straffengel slog, på den bestraffade. Det yppades mig defutom i går ännu tillfälle, att genom godt folk från sliäkans hemort inhemta underrättelser, och dessa woro sådana, att jag utan belänkande skulle anförtro lifwets lycka åt den fromma, bju-

Bifterflan.

da henne ännu i dag handen, såvida min framtid skulle blifwa klarare, och det skulle finnas mer än ett stycke torrt bröd i min boning."

"Vilje Ni det? kunde Ni det?" ropade den förra med sammanfräppta händer och såg honom djupt i de glänsande ögonen.

"Ja, wid den ewige Guden! och han skulle wälsigna mig därför."

"Jag förwänas helt och hållet!" fortsfor matronan; — "men betänkligheten — skamlåcken! Be dem, genom hwilka förargelse kommer! Syrach säger: Herre Gud Fader och mitt lifs Herre! låt mig icke råka ibland de bespottare!"

"Bespottarne skulle jag swara med Syrachs egna ord: "Förebrå icke den hennes synder, som bättrar sig, och tänk, att wi alla ännu hafwa skuld på oss!"

Detta medgaf den gamla suckande, men framträdde med ytterligare inkast, hwilka Benedikt alltid på nytt mötte med orden af en wis, eller med ett af Frälsarens walspråk. Så hade de småningom anländt till Senatorstans hus, som bad honom stiga in. Han följde beredwilligt och gick med henne till en liten bakkammar, hvars dörr matronan nu öppnade för honom.

Der stod den tåliga, som just nu hade återvändt från kyrkan. Hon höll det engalika barnet i sina armar; hon beträcke det med heta kyskar och med sorgens och lycksalighetens tårperlor: blefnade wid anblicken af de inträdande och rodnade så åter af blugsel och sorg.

"Och detta kunde ni se?" frågade den gamla: "tillgifwa och förlåta?"

"Bördan är lätt!" återtog Benedikt, på det innersta bewest af den rörande bilden, fräntog Augusta det leende gossebarnet och tryckte det till sitt hjerta och kysste moderstärarne från barnets roliga kinder.

Då brast hjertat på matronan och hennes ögon blefwo fuktiga. Med ostadig röst sade hon

till den bäswwande flickan, som gömde sitt ansigte i händerna:

"Förlåten så warder eder förlåtet! Och nu war lagn, Augusta lilla! jag antager dig i barns ställe! jag will förja för dig . . . du blir min arftageriska! Hemgift felas icke, och här står — din brudgum!"

Styrkan af dessa ord werkade, skakande och döswande på martyrlammet. Augusta blefnade och sjönk — och sjönk, af honom omsluten, till råddarens bröst, för att på nytt, under förlofsnyggheten, afswakta bättre tider.

Swarjehanda.

Poeten Robert Burns' enka i Dumfries fick en dag besök af en Engelsman. Denne bad henne på det enträgnaste, att till åminnelse af den skottske barden, som han kallade honom, få antingen någon liten papperstapp, hwarpå salig herrn i lifstiden skrifwit, eller annars hwad helst hon behagade. Mistress Burns swarade då, att allt hwad hon i den wägen haft, längesedan blifwit bortskänkt åt den aflidnes wänner och beundrare, och att nu platt intet wore i behåll, så att hon omöjligen kunde esterkomma den resande herrns önskan. Då wår autograf-girige gentleman emedlertid på intet sätt lät sig afspisa, sade slutligen poetens enka: "Min herre! jag har, wid Gud, ingen relik att gifwa er efter min salig man — om ni inte will ta mig sjelf." Denna förklaring gjorde slut på underhandlingen.

W. W.